

OpenCPN op laptop met Windows of MacOS

Instructies voor OpenCPN 6:
Gebruik van Grib-files voor wind en stroming (pag 11 ev)

Nautin ondersteunt het gebruik van OpenCPN

www.nautin.nl

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

In deze instructie halen we Grib-files op voor wind- en stroomvoorspellingen

We gaan daarmee de windverwachting op de kaart tonen.

Klik op wieltje en dan op **Plugins**.

Zorg ervoor dat in de plugins de GRIB-plugin een vinkje heeft bij “Ingeschakeld”

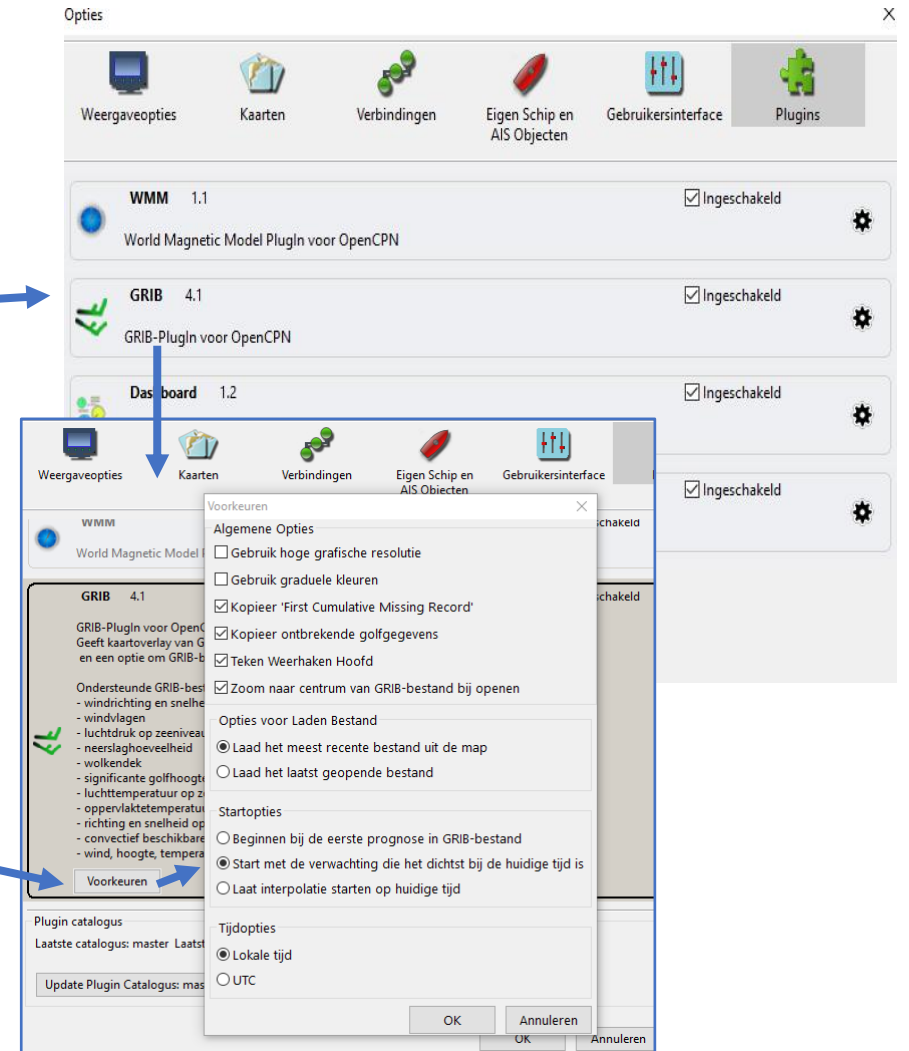
Klik op de tekst onder GRIB (4.1)

klik op **voorkeuren** en kies in het menu zoals op de figuur is aangegeven,

Kies gewenste **tijd**-optie

Gebruik steeds actuele gegevens.

Volg deze instructie dus “iedere” dag dat je op het water bent.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Deze sheet is **alleen** voor gebruikers van de OpenCPN **versie 5.10**.

Deze versie heeft de mogelijkheid om vanuit het programma grib files op te halen.

Voor Nederland is dat het Harmonie model van het KNMI (zie voor handmatige procedure sheet 10) .

Klik in de linker Hamburger op het icoon voor gribfiles dat je in de vorige sheet hebt aangemaakt

Klik op @ in het pop-up menu (uiterst rechts)

Kies de tab **Local models**

Klik op + voor **HARMONIE** en klik op de + voor het **gewenste gebied**

Kies dan voor **All** of Wind. Als je alle keuzes hebt gemaakt wordt de knop **Download** actief. (zorg dat je internet hebt)

Het pop-up menu kan je over de kaart bewegen.

Je kan aangeven welke gegevens je op cursorpositie wilt zien.

Als je ook windvlagen koos komt er bij zware wind een gekleurde laag over je kaart (transparantie in te stellen met het wieltje in de pop-up). De verwachting kan je per uur opschuiven. Verwachtingen worden regelmatig ververs.

Check dus met internet of er een nieuwe “run” beschikbaar is.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Als je versie 5.10 gebruikt en met de vorige sheet de gribfiles hebt opgehaald sla je de volgende sheets over.

Als je eigen gribfiles wilt inladen, ga dan naar sheet 9

Sheet 10 legt het grib-menu uit en in sheet 11 en verder staat hoe je zelf de files van de website van UT kan ophalen

Voor het ophalen van stromingsgegevens ga je naar sheet 13 en volgende

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

In de linker werkbalk staat het symbool voor Grib-files

Klik erop dan komt deze werkbalk in beeld:

Via het @ symbool kan je Grib-files van Saildocs of Zygrib ophalen. Hier kiezen we er voor om Zygrib op de laptop te installeren en niet het @ symbool te gebruiken.

De volgende werkwijze omzeilt het aanmaken van een account en (!) geeft de mogelijkheid Grib-files te zien zonder OpenCPN te openen.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Voorspelling ophalen

Er zijn veel plaatsen waar windverwachting zijn op te halen.
Je kunt ze tonen met o.a. zyGrib

We installeren eerst **zyGrib**.

Ga naar www.zygrib.org

- Scroll naar onder en
- klik op **Windows version**

Kies:
zyGrib_win_withmaps2-8.0.1.zip

Of het equivalent voor MacOS

The screenshot shows the zyGrib website interface. The top navigation bar includes 'zyGrib - GRIB File Viewer' and 'Weather data visualization'. The main content area is titled 'Nederlandse pagina' and lists 'Belangrijk nieuws' and 'Eigenschappen en installatie'. The installation section lists various features and supported operating systems (Linux, Mac OS X, Windows).

The screenshot shows the download page for zyGrib. It includes the following text:

Met het script `gshhs_maps2_cities_deb_install` is het mogelijk de hoge resolutie kaarten te downloaden en te installeren. Deze zitten niet in het pakket `/opt/zygrib/maps/gshhs`

Script and Packages by Dominique Hauser.

- **Versie voor Windows**

Inclusief QT4 dll's

Pak het archief bestand uit (bijv. op de Desktop) Verander daarbij niet de structuur van de mappen. Daarna het programma starten met `zyGrib.exe`.

- [zyGrib_win-8.0.1.zip](#) (24.1 Mo)
- Met een hoge resolutie kaarten: [zyGrib_win_withmaps2-8.0.1.zip](#) (124.9 Mo)

U kunt natuurlijk ook de Linux versie omzetten in een windows versie door eerst QT4 te installeren. [QT4](#) (de versie, inclusief de mingw Compiler, doet het perfect).

- **Versie voor Mac (Intel)**

- [zyGrib_mac-8.0.1.dmg](#) (26.9 Mo)
- Met een hoge resolutie kaarten: [zyGrib_mac_withmaps2-8.0.1.dmg](#) (129.8 Mo)

Wereldkaarten GSHHS

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

zyGrib uitpakken

Ga naar de downloadmap, zoek de zyGrib file en verplaats naar een eigen map, bijvoorbeeld C:\Zygrib
Pak uit in deze map. Dan staat er een map "zyGrib_win" in C:\Zygrib

In deze map staat een nog lege map **grib** en een icoon.
Klik met rechtermuisknop op het icoon en kies: **Aan taakbalk vastmaken**.
(we willen immers frequent de windvoorspelling ophalen)

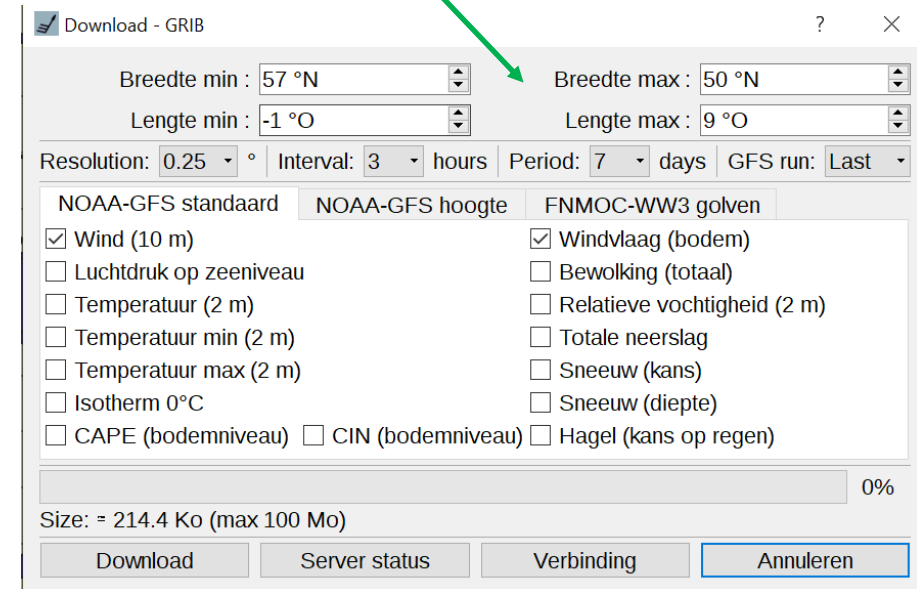
Klik op het icoon en teken een gebied op de kaart.
Bijvoorbeeld van ca 50° N tot 57° N en 1° W tot 9° O.

Ga naar **Bestand** en klik op **Download Grib**

In de pop up kies de instellingen zoals hiernaast en klik op download.
Bevestig waar de file **datum_nr_.grib.bz2** geplaatst moet worden.
Kies bijv de map C:\Zygrib\zyGrib_win\grib (zie hierboven)

Maak in de Mac een map in Documents bijv Zygridata

Op Mac wordt een .dmg gedownload
Soms wordt na installatie geen kaart
getoond. Teken gewoon een
rechthoek en vul de gewenste
coördinaten in na "download grib"

Download - GRIB

Breedte min : 57 °N   Breedte max : 50 °N
Lengte min : -1 °O   Lengte max : 9 °O

Resolution: 0.25 °   Interval: 3 hours   Period: 7 days   GFS run: Last

NOAA-GFS standaard	NOAA-GFS hoogte	FNMOCC-WW3 golven
☒ Wind (10 m)		☒ Windvlaag (bodem)
☐ Luchtdruk op zeeniveau		☐ Bewolking (totaal)
☐ Temperatuur (2 m)		☐ Relatieve vochtigheid (2 m)
☐ Temperatuur min (2 m)		☐ Totale neerslag
☐ Temperatuur max (2 m)		☐ Sneeuw (kans)
☐ Isotherm 0°C		☐ Sneeuw (diepte)
☐ CAPE (bodemniveau)	☐ CIN (bodemniveau)	☐ Hagel (kans op regen)

Size: = 214.4 Ko (max 100 Mo)   0%

Download   Server status   Verbinding   Annuleren

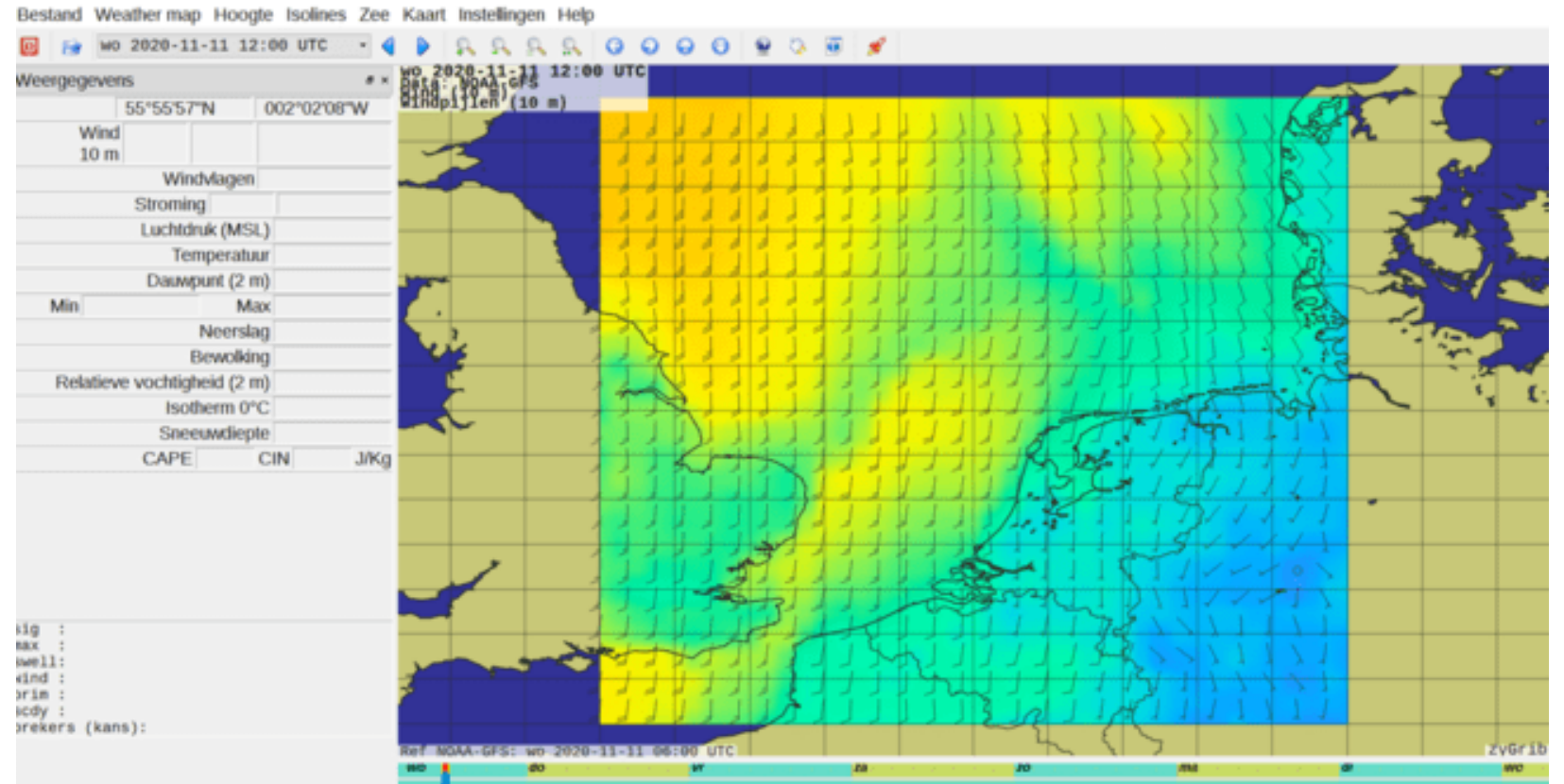
Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Grib bestand in beeld

Na voltooiing van het plaatsen van de download in de map **grib** wordt het geselecteerde gebied gevuld met windpijlen.

Nu kan zyGrib gesloten worden (onder **Bestand**)

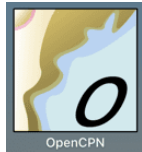
Dit is op de Mac soms niet zo zichtbaar, maar de file staat wel in de aangemaakte map

zyGrib in OpnCPN importeren

Klik op

Kies de gewenste kaart via Kaartgroepen (rechter muisknop)
Klik in de linker werkbalk op het icoon van de Grib Plugin

Dan komt dit menu in beeld.

Nu moet OpenCPN weten waar de grib-file is opgeslagen. Klik op het mapje (derde van rechts). Ga naar de map waarin de grib-file is geplaatst en klik op het meest recente bestand en daarna op **Openen**

De kaart vult zich nu met windpijlen.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Grib Menu

De blauwe pijlen bedienen de tijdbalk, de dubbele zet de tijd-animatie aan, de lichtblauwe pijl gaat lopen. Met "Now" ga je terug naar de dichtsbijzijnde tijd in de voorspelling.

Het vierkantje met "123" vergroot het menu en toont dan de windvoorspelling op de plek van de cursor.

Het wielletje geeft instellingsmogelijkheden. Die staan meestal goed.

Het rechter vierkantje (@) werkt vaak niet. Haal de recente grib-files op met het zyGrib icoon in de werkbalk van het bureaublad.

Klik op het kruisje om het grib-menu te sluiten, de windinfo wordt dan niet meer getoond.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Alternatieve voorspelling ophalen

NB Voor een behouden vaart wil je alle beschikbare data kunnen gebruiken. Dat geldt vooral voor het weerbericht bij een langere tocht!

We halen een grib-file op van de goed onderhouden website van de [Zeilvereniging van de Universiteit Twente](https://www.eurozeilen.utwente.nl/weer/grib/).

(<https://www.eurozeilen.utwente.nl/weer/grib/>)

en tonen die in OpenCPN.

Uit het aanbod selecteren we in dit voorbeeld Modelgebied kaartje hiernaast

Klik op “Alle data” of “Alleen wind”.

Plaats het gedownloadde bestand

(Harmonie_xy_...datum)

in: C:\Program Files (x86)\OpenCPN\grib

In MacOS bijv

Bibliotheek > Preferences > opencpn > gribwind

Modelgebied

49°00.00'N 000°00.00'E — 55°52.62'N 011°03.78'E

Alle data: [harmonie_xy.grb](#) (ca. 60MB)

Alleen wind: [harmonie_xy_wind.grb](#) (ca. 30MB)

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

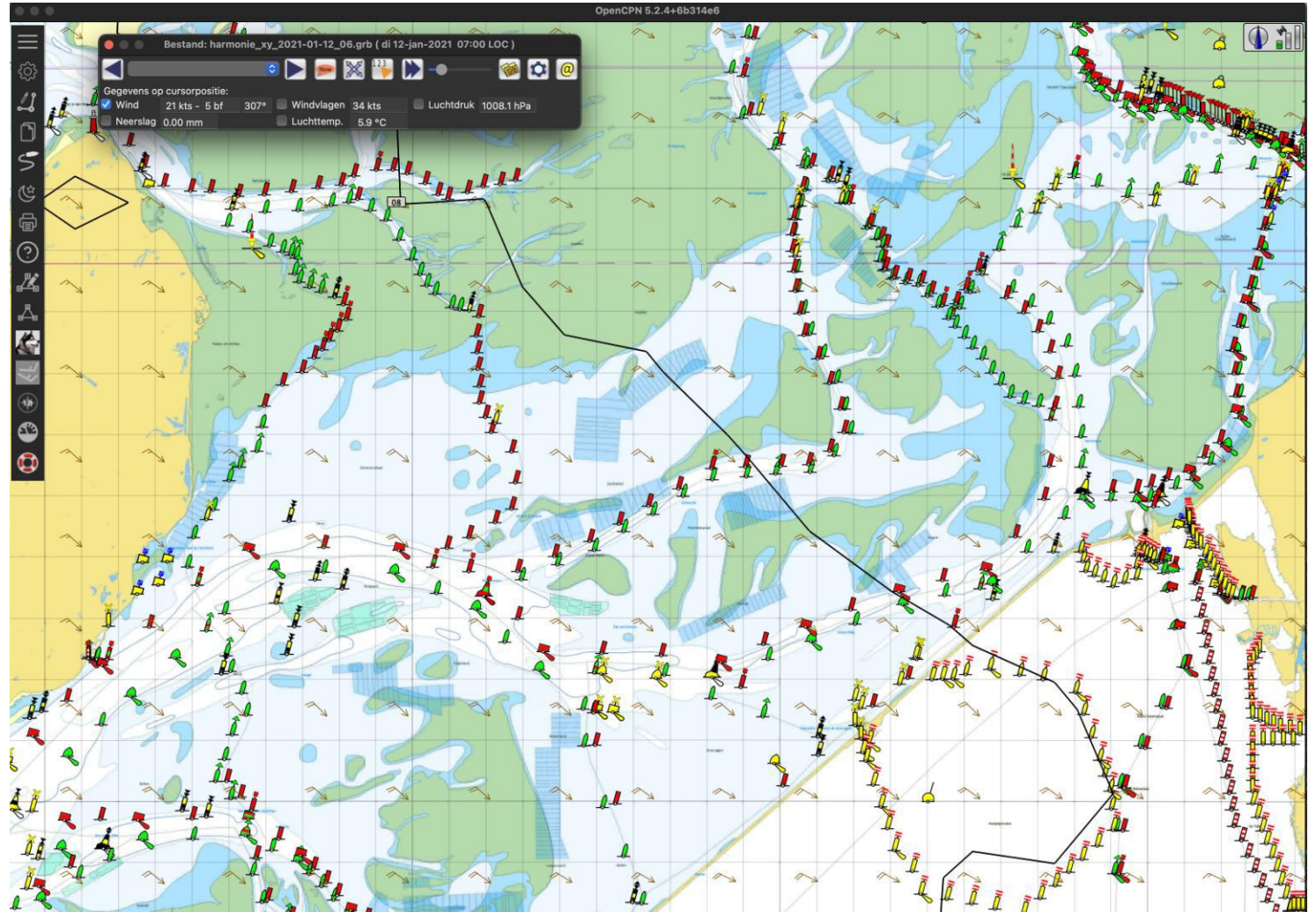
Alternatieve Voorspelling gebruiken

In OpenCPN ga naar de linker menubalk.
Klik op het Grib-icoon

Verwijs naar de hiervoor gemaakte map

Stel eventueel met het wieltje
(2^e van rechts) de doorzichtigheid in.

De site van UT gebruikt
de meest recente gegevens!!!!

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Stroming in OpenCPN

<https://petrus-nl.net/watersport/OpenCPN/index.html>

download NL-current en pak deze uit in
Programfiles(x86)>opencpn>tcddata

Je ziet dan de bestanden:

- NL_current
- NL_current.IDX

Start OpenCPN->kaarten->getijhoogten en
stromen en kies

Voeg dataset toe

Ga naar de map tcddata en klik op NL_current.IDX

Klik op Openen en in het OCPN venster weer op

Toepassen en **OK**

De bestanden op deze pagina zijn voor gebruik met OpenCPN.

De linker rij bestaan uit weer 2 bestanden b.v. Waddenzee.gpx en Waddenzee_vast.gpx. In de bestanden onder V

Stroomgegevens voor gebruik in OpenCPN

HARMONIC
Channel_Current
NL_Current

De onderstaande boeienbestanden worden *dagelijks* bijgewerkt.

(Bron gegevens zijn van afkomstig de website van rijkswaterstaat.nl)

Aan de files met vaste gegevens zijn diverse items, die niet in de RWS database zijn opgenomen, o.a. meer haven

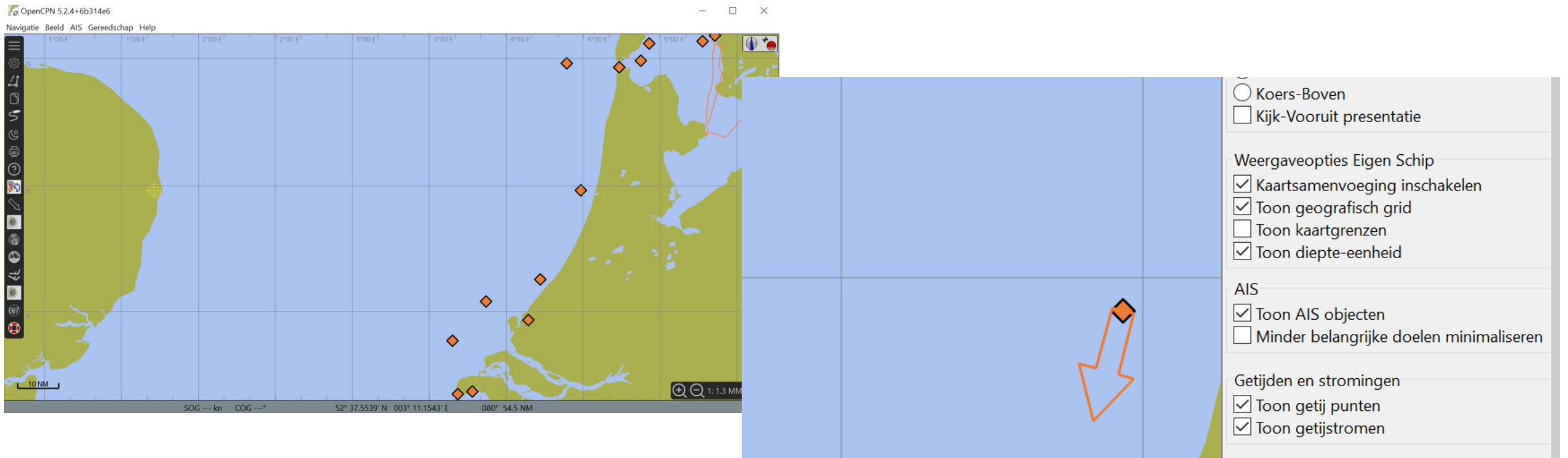
Waddenzee
IJsselmeer
Markermeer
Randmeren
Zuid Holland
Zeeland Noord
Zeeland Zuid
Noordzee

Nederlands deel

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Stroming in OpenCPN

Zet in de rechter hamburger vinkjes voor **Toon getijpunten** en/of Toon getijstromen

OpenCPN 5.2.4+6b314e6

Navigatie Beeld AIS Gereedschap Help

1:00 E 1:30 E 2:00 E 2:30 E 3:00 E 3:30 E 4:00 E 4:30 E 5:00 E

10 NM

SOG --- kn COG ---° 52° 37.5539' N 003° 11.1543' E 080° 54.5 NM 1:1.3 MM

- Koers-Boven
- Kijk-Vooruit presentatie

Weergaveopties Eigen Schip

- Kaartsamenvoeging inschakelen
- Toon geografisch grid
- Toon kaartgrenzen
- Toon diepte-eenheid

AIS

- Toon AIS objecten
- Minder belangrijke doelen minimaliseren

Getijden en stromingen

- Toon getij punten
- Toon getijstromen

Actuele stromingsgegevens in gribfiles?

Die kan je ophalen van een Duitse site
De gegevens worden dagelijks bijgewerkt
Let goed op datum en tijd van de file

Ga naar www.bsh.de en tik in het zoekvenster `strömungsvorhersagen`
In het venster klik je op **Oberflächenströmung für Segler**

Scroll wat omlaag en klik op <https://filebox.bsh.de/Stroemungsvorhersagen>

Dan op **grib2**

Maak je keuze (meestal **Nordsee**)

Actuele stromingsgegevens in gribfiles

- db = duitse bocht
- idb= binnenste duitse bocht
- nfi= noord friese wadden
- no= noorzee
- ofi=oost friese wadden

Download delen of alles.

Index van /Stroemungsvorhersagen/grib1/Nordsee/

[hoofddirectory]

Naam	Grootte	Bijgewerkt op
Current_db_2020111200_00.grb.bz2	6.7 MB	12-11-2020 07:03:00
Current_db_2020111200_01.grb.bz2	6.9 MB	12-11-2020 07:04:00
Current_db_2020111200_02.grb.bz2	6.8 MB	12-11-2020 07:05:00
Current_idb_2020111200_00.grb.bz2	1.1 MB	12-11-2020 07:03:00
Current_idb_2020111200_01.grb.bz2	1.1 MB	12-11-2020 07:04:00
Current_idb_2020111200_02.grb.bz2	1.1 MB	12-11-2020 07:05:00
Current_nfi_2020111200_00.grb.bz2	1.3 MB	12-11-2020 07:03:00
Current_nfi_2020111200_01.grb.bz2	1.3 MB	12-11-2020 07:04:00
Current_nfi_2020111200_02.grb.bz2	1.4 MB	12-11-2020 07:05:00
Current_no_2020111200_00.grb.bz2	3.3 MB	12-11-2020 07:02:00
Current_no_2020111200_01.grb.bz2	3.4 MB	12-11-2020 07:02:00
Current_no_2020111200_02.grb.bz2	3.5 MB	12-11-2020 07:02:00
Current_ofi_2020111200_00.grb.bz2	1.3 MB	12-11-2020 07:03:00
Current_ofi_2020111200_01.grb.bz2	1.3 MB	12-11-2020 07:04:00
Current_ofi_2020111200_02.grb.bz2	1.3 MB	12-11-2020 07:05:00

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

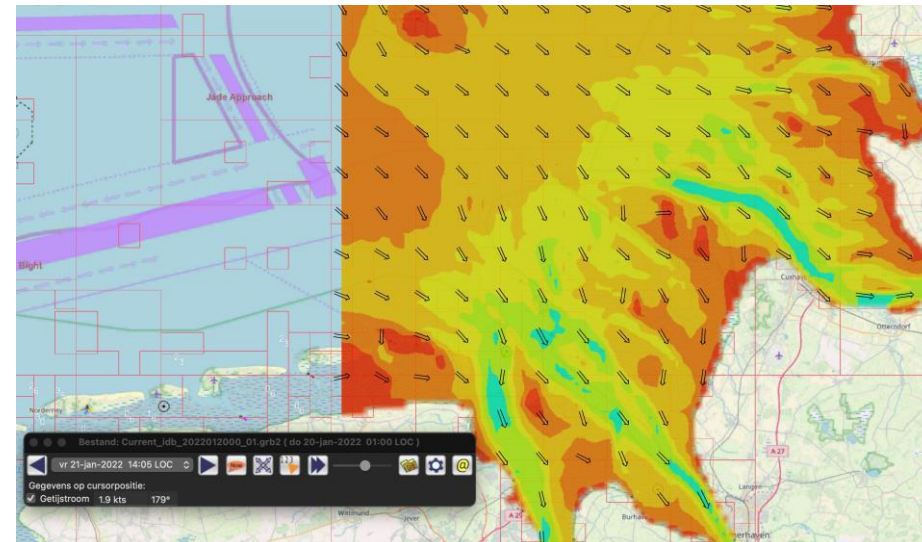
Actuele stromingsgegevens in gribfiles

Pak de files uit in een map, bijvoorbeeld: [C:\Program Files \(x86\)\OpenCPN\gribstroming](#)
In MacOSx: Bibliotheek > Preferences > opencpn > gribstroom

Omdat dit grib-files zijn zijn ze te openen met de plugin **GRIB**.
Klik op het mapje, ga naar de map grib-stroming en kies het bestand (hier is db gekozen) De stroom sterkte wordt met een kleur weergegeven, (rood is zwak>oker>geel>groen>blauw is sterk).

In het grib-venster lees je de sterkte bij de cursor af. Met het schuifje in de tijdbalk kan je vooruit kijken.

Deze voorspellingen houden rekening met actuele verstoringen van de jaar-voorspelling zoals die in NL-current worden gegeven.

Instructies voor OpenCPN 6: Gebruik van Grib-files

Als je in OpenCPN de grib plugin gebruikt roep je op e “achtergrond” een set opdrachten op die staan in Lokale schijf C: > ProgramData > opencpn > grib_pi >sources json
Die plaats de data in een map C: > ProgramData > opencpn > grib

Het bestand sources json kan je vervangen door een bestand waarmee je ook stromingen kan ophalen.
Check in de Nautin kaartdownloader Sources.json al wordt aangeboden

